

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Освітня програма	16811 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	16811
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ярошук Роман Анатолійович, Козел Мар`яна Олегівна, Сопушинський Іван Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.10.2020 р. – 10.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/zvit-pro-samoocinjuvannja-osvitnoi-programi-205-lisove-gospodarstvo-magisterskij-rvo.pdf
Програма візиту експертної групи	http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/programa-viizdu-205-lisove-gospodarstvo.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти є актуальною та затребуваною для підготовки фахівців з поглибленими знаннями з агролісомеліорації та агролісівництва для регіонального ринку праці. Цілі освітньої програми пов'язані з місією та стратегією розвитку вищої освіти Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, а також враховують тенденції розвитку лісової галузі та базуються на досвіді вітчизняних та іноземних освітніх програм. Обсяг, зміст і структура ОП сприяє ґрунтовній практичній підготовці майбутніх фахівців лісового господарства з поглибленим вивченням агролісівництва та агролісомеліорації. Методологічні засади процесу навчання, програмні результати навчання, критерії їх оцінювання, форми та правила проведення контрольних заходів у межах освітніх компонентів є зрозумілими й доступними для всіх учасників освітнього процесу, відповідають принципам академічної свободи та вимогам студентоцентрованого підходу. Академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є дієвою та відповідає внутрішнім нормативним документам ХНТУСГ. Відкритість і публічність освітньої діяльності ЗВО забезпечує необхідний рівень довіри. Таким чином, ОП «Лісове господарство» загалом відповідає всім критеріям самооцінювання освітньої програми. Слід зазначити про недоліки ОП, які пов'язані недостатньою міжнародною співпрацею з аналогічними освітніми програмами та не налагодженою співпрацею з аграрними господарствами. Однак, у ЗВО залишаються резерви для покращення й удосконалення освітньої програми та покращення освітньої діяльності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ОП «Лісове господарство» доцільно віднести: (а) використання наукових результатів дослідження в напрямку агролісомеліорації та агролісівництва, що є актуальним в Лівобережного Степу України у зв'язку із зміною кліматичних факторів; (б) достатня матеріально-технічна база для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, що сприяє ґрунтовній як теоретичній так і практичній підготовці та досягненню програмних результатів навчання здобувачами; (в) внутрішні нормативні документи чітко врегульовують освітній процес і не містять жодних дискримінаційних положень, а також є доступними для всіх стейкхолдерів; г) ефективне дистанційне навчання; д) наявна налагоджена система підтримки здобувачів у різних сферах, а також опитування щодо об'єктивності екзаменаторів та методів викладання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертною групою виділено наступні слабкі сторони ОП: (а) недостатньо налагоджена співпраця з аграрними господарствами; (б) індивідуальна траєкторія потребує збільшення різноманітності вибіркового ОК; (в) відсутня міжнародна співпраця з аналогічними освітніми програмами. Зроблено наступні рекомендації: (а) посилити міжнародну співпрацю з аналогічними освітніми програмами та залучити до освітньої діяльності роботодавців із аграрного виробництва; (б) збільшити різноманітність і актуальність вибіркового компонента ОП; (г) відкоригувати матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми «Лісове господарство», звернувши увагу на необхідність досягнення всіх програмних результатів саме нормативними компонентами. Варто звернути увагу на порівняно короткий термін існування ОП у ХНТУСГ, в наслідок чого бібліотечний фонд потребує поповнення сучасною літературою, особливо – періодичними фаховими виданнями.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти має чітко сформульовані цілі, які спрямовані на підготовку фахівців, здатних вирішувати лісгосподарські, агролісомеліоративні

та управлінські задачі щодо лісівничого забезпечення аграрного виробництва та підвищення стійкості екосистеми. Цілі ОП відповідають місії та стратегії розвитку Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ) на період до 2021 року щодо підготовки магістрів, які б поєднували високу професійну компетентність із загальною культурою та успішно конкурували на сучасному ринку праці. Під час акредитаційної експертизи встановлено, що цілі освітньої програми розкрито в освітньо-професійній програмі «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство 2020 р. (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lmag-2020-09-01.pdf). Місія ХНТУСГ спрямована на підготовку нових поколінь фахівців і вчених - лідерів-організаторів сталого розвитку (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/1-misija-hntusg_vert_2019.pdf). Цілі ОП відповідають основним засадам стратегії розвитку ХНТУСГ на період до 2021 року (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/strategija-rozvitku-hntusg-do-2021-r.-1.pdf>) Отже, цілі ОП «Лісове господарство» чітко та зрозуміло сформульовані, а також взаємопов'язані з місією та стратегією розвитку вищої освіти ХНТУСГ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначають з урахуванням позиції здобувачів вищої освіти потреб лісгосподарських підприємств. Залучення стейкхолдерів відбувається на різних комунікаційних площадках (круглих столах, конференціях, ярмарках, засіданнях кафедри тощо). Пропозиції здобувачів ОП враховують також через їх опитування та обговорення ОП з кураторами і гарантом програми. Потреби роботодавців враховано через внесення рекомендацій через рецензування ОП. Для досягнення програмних результатів навчання взято за основу Національну рамку кваліфікацій, яка передбачає розв'язання складних задач у нових середовищах за наявності обмеженої інформації. Однак доцільно зазначити, що до обговорення цілей програми не залучено представників аграрних господарств, для яких і націлена ОП «Лісове господарство» (<http://office.naqa.gov.ua/vo/form-se/2406/view>). Встановлено, що цілі ОП та програмні результати навчання визначено з врахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, а зокрема здобувачів, академічної спільноти та зацікавлених осіб із лісгосподарських підприємств за винятком аграрних господарств. Позиція та потреби заінтересованих сторін відображено у звіті за результатами моніторингу освітньо-професійної програми «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня за 2019-2020 навчальний рік (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/zvit-monitoringu-07.09.2020.pdf>), що дозволяє досягти цілей ОП і програмних результатів навчання. Позиції НПП при формуванні цілей і програмних результатів навчання обговорено на засіданнях кафедри. Під час інтерв'ювання встановлено, що для формування цілей і програмних результатів навчання насправді залучаються роботодавці <http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/vidguk-poltavske-oulmg.pdf>, <http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/vidguk-dp-hlnds.pdf>, <http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/img-0c8ac415985ebf90e03112b402130579-v.jpg>, пропозиції яких враховано. Отже, цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін частково, так як не залучено роботодавців аграрних господарств.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання враховують сучасні міжнародні, національні та регіональні виклики агролісомеліоративного спрямування в розрізі глобальних змін клімату. При формуванні цілей освітньої програми враховано як вітчизняний так і міжнародний досвід підготовки фахівців лісового господарства з поглибленими знаннями з агролісівництва. Встановлено, що під час розроблення ОП «Лісове господарство» враховано досвід аналогічних вітчизняних ЗВО (Національний університет біоресурсів і природокористування України, Український науково-дослідний інститут лісового господарства і агромеліорації імені Г.М. Висоцького, Луцький національний технічний університет та інших) та іноземних освітніх програм BangorUniversity (UK) (<https://www.bangor.ac.uk/courses/postgraduate-taught/agroforestry-and-food-security-sc>), CzechUniversityofLifeScience (<https://www.fld.czu.cz/en/r-9414-study/r-10417-master-s-fields-of-study/r-10463-tropical-forestry-and-agroforestry>) та MissouriUniversity (USA) (<https://online.missouri.edu/degreeprograms/cafnr/agroforestry/masters/>). Інформація щодо розвитку ринку праці у лісовому господарстві наведена на сайті ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/navchannja-v-f-tsl/analiz-tendencij-rozvitku-rinku-praci-u-lisovomu-gospodarstvi>). При цьому необхідно зазначити про відсутність налагодженої співпраці з вищевказаними освітніми установами та комунікаційних площадок з регіональними аграрними господарствами, що не повністю відображає реальні потреби ринку праці в аграрному виробництві. Таким чином, цілі та програмні результати навчання ОП «Лісове господарство» враховують не повністю тенденції розвитку спеціальності та підготовки магістрів лісового господарства для Лісостепової та Степової зони.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма у редакції 2020 року відповідає нормативній частині дескрипторам 7-го рівня Національної рамки кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n10>) щодо підготовки фахівців за спеціальністю «Лісове господарство». Програмні результати навчання 1, 3 та 4 дозволяють отримати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. Дескриптор комунікації досягається ПРН 6, 9 та 14. ПРН 2, 5, 7-9 націлені на управління робочими або навчальними процесами, що потребують нових стратегічних підходів і відповідальності за внесок до професійних знань і практики. ПРН 10-13, 15 та 16 дозволяють отримати спеціалізовані уміння та навички розв'язання проблем, а також здатність інтегрувати знання та розв'язувати проблеми у нових середовищах. Після інтерв'ювання гаранта та НПП, а також аналізу освітньої програми та силабусів обов'язкових освітніх компонентів (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/silabusi/silabusi-2020>) можна стверджувати, що освітня програма дворічної підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти спеціальності 205 Лісове господарство 2020 р. дозволяє досягти програмних результатів навчання (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lmag-2020-09-01.pdf)

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП «Лісове господарство» відповідають місії та стратегії ЗВО. При розробленні освітньої програми залучаються зацікавлені сторони, що має системний характер. Позитивною стороною ОП є поглиблене вивчення агролісомеліоративних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

На даний час не враховано позицію аграрних господарств під час формування цілей освітньої програми «Лісове господарство». Рекомендуємо: покращити міжнародну співпрацю з метою обміну досвідом в освітній діяльності за спеціальністю «Агролісівництво».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма «Лісове господарство» чітко визначає ціль і завдання, які є зрозумілими та взаємопов'язані з місією та стратегією розвитку ЗВО. Регіональну позицію та потреби зацікавлених сторін враховано не повністю через відсутність комунікаційних площадок з аграрними господарствами, що зумовлює підготовку магістрів лісового господарства для степової та лісостепової природних зон України сумнівною. Врахування тенденції розвитку спеціальності зосереджено на лісгосподарському досвіді. Структурні складові ОП «Лісове господарство» націлені на досягнення результатів навчання у відповідності до нормативної частини дескрипторів 7-го рівня Національної рамки кваліфікацій. Виявлені недоліки є не значними та можуть бути усунені протягом одного року. У цілому ОП «Лісове господарство» та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Освітня програма та її попередні версії розміщено на веб-сторінці ЗВО (<http://khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi>). Загальний обсяг освітньої програми у 2020 році становить 90 кредитів ЄКТС, з яких обсяг освітніх компонентів спрямованих на формування компетентностей за відповідною спеціальністю -50 кредитів ЄКТС (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lmag-2020-09-01.pdf, http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/2020-navch-pl-205_lmag_skan.pdf). Відповідно до структури та змісту освітньої програми

26% припадає на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Отже, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітня програма є змістовною. У структурі ОП виділено обов'язкові та вибірково-освітні компоненти, що дозволяють в сукупності досягти заявлених цілей. У той же час, ОП спрямована на вивчення дисциплін агролісомеліоративного характеру, що надає певних особливостей (спеціалізації) освітній програмі «205 Лісове господарство». Однак сумнівним є досягнення програмних результатів щодо аналізу потреб ринку в розрізі оцінювання якості деревини круглих лісоматеріалів та сертифікованої деревини. Забезпечення ПРН здійснюється здебільшого через ряд обов'язкових та вибірково-освітних дисциплін, які відповідно до силабусів та робочих навчальних планів відносяться до ОП бакалаврського рівня, а саме: лісове насінництво, недеревна продукція лісу та побічне користування, лісові дороги та транспорт лісу, обладнання садово-паркового господарства (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/2020-navch-pl-205_lgmag_skan.pdf). Експертна група отримала пояснення гаранта ОП, що ціллю освітньої програми є створення, вирощування, догляд, формування лісових насаджень, їх інвентаризацію, планування та управління роботами (лісогосподарськими, лісозахисними, лісозаготівельними), використання лісових ресурсів, особлива увага приділяється лісовій меліорації та агролісомеліорації. Отже, освітня програма має логічну взаємопов'язану систему, але сучасні виклики у лісовому господарстві в контексті оцінювання лісових ресурсів та їх сертифікації зумовлюють доопрацювання освітньої програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Виходячи з переліку нормативних компонентів ОП (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lgmag-2020-09-01.pdf), об'єктом її вивчення є лісові екосистеми, лісова меліорація та агролісомеліорації, що загалом відповідає предметній області спеціальності 205 Лісове господарство. На обов'язкові компоненти професійної підготовки припадає 50 кредитів ЄКТС (55,6 % обсягу ОП), що відповідає вимогам СВО спеціальності 205 «Лісове господарство» для другого (магістерського) рівня.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибірково-освітних компонентів ОП складає 24 кредити ЄКТС, що становить 26,7 % та відповідає вимозі п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» стосовно забезпечення вибіркової ОП на рівні не менше 25%. Аналізуючи систему вибірково-освітних дисциплін, наведену в ОП, експертна група дійшла висновку, що запропонований вибір є достатнім. Актуальність деяких запропонованих вибірково-освітних компонентів (ВСЗП 1 та 2), наприклад, «Імеджелогія та PR у туризмі», «Краєзнавчо-туристична діяльність» та «Сільський туризм» є сумнівною, які за змістом подібні. Водночас, експертна група відмічає позитивні сторони, студенти мають право на вільний вибір навчальних дисциплін, що закріплено в положенні про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>), положенні про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-formuvannja-variativnoi-skladovoi-2020.pdf>) та в положенні про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти за освітніми ступенями бакалавр і магістр (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-individualnij-navchalnij-plan-zdobuvacha-vishhoi-osviti-za-osvitnimi-stupenjami-bakalavr-i-magistr.pdf>, <http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja-pro-individualnij-plan-zdobuvacha-2020.pdf>). На сайті ХНТУСГ розміщується каталог дисциплін за вибором (<http://khntusg.com.ua/katalog-disciplin-za-viborom>, <http://khntusg.com.ua/katalog-disciplin-za-viborom/silabusi/migistri>), що містить їх силабуси. Отже, освітня програма дозволяє формувати індивідуальну освітню траєкторію, а до рекомендацій можна віднести збільшення кількості та різноманітності дисциплін за вибором фахового спрямування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Обсяг науково-дослідницької практики, передбачений ОП становить 6 кредитів ЄКТС і забезпечує набуття ЗК 1, 3-7 та ФК 2, 7 та 15. При цьому доцільно було б звернути увагу на оволодіння також фаховими компетентностями ФК 11, 12, 14 та 16. Інтерв'ювання здобувачів дозволяє вважати, що керівництво передатестаційною практикою здійснює керівник від виробництва та навчального закладу. У ЗВО діє центр практики (<http://khntusg.com.ua/unit/centr->

gracevlashtuvannja) та для проходження передатестаційної практики підписано договори з лісовими господарствами Харківської, Донецької та Полтавської областей, а також діє положення про практичну підготовку студентів у Харківському національному технічному університеті імені Петра Василенка (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozhennja-pro-praktiku-hntusg.pdf>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття соціальних навичок за рахунок вибіркового обов'язкового освітніх компонентів, як приклад забезпечуються дисципліною «Філософія людського спілкування, методика викладання в вищій школі» (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lmag-2020-09-01.pdf). Проходження передатестаційної магістерської практики дозволяє отримати навички комунікації та взаємодії в умовах підприємства. Додаткове набуття соціальних навичок забезпечується інститутом кураторства та організацією майстер-класів, виїзних екскурсій тощо (<http://khntusg.com.ua/zustrich-studentiv-z-kerivnikom-dp-harkivska-lisova-naukovo-doslidna-stancija>, <http://khntusg.com.ua/stan-i-perspektivi-rozvitku-lisovogo-gospodarstva-poltavshhini>), що забезпечує вміння працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до визначеної мети, створювати комфортні психологічні відносини в колективі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт перебуває в процесі розробки. В той же час для другого (магістерського) рівня вищої освіти характерне набуття загальних і фахових компетентностей і програмних результатів навчання, що дають змогу займати посади провідних фахівців та керівні посади на підприємствах лісової галузі. Виходячи з переліку нормативних компонентів ОП (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/09/opp-205_lmag-2020-09-01.pdf) доцільно зазначити, що вона забезпечує можливість набуття кваліфікаційних і спеціальних знань фахівцями на достатньому рівні.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час інтерв'ю здобувачів з'ясовано, що обсяг ОП та її окремих освітніх компонентів реалістично відображає навантаження. Опитування здобувачів освітньо-професійної програми «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня за 2019-2020 н.р. показало, що відповідність очікування щодо її реальному змісту становить 89%. Співвідношення окремих освітніх компонентів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному технічному університеті імені Петра Василенка» (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>). Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, що підтверджено у звіті за результатами моніторингу освітньо-професійної програми «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня за 2019-2020 навчальний рік (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/zvit-monitoringu-07.09.2020.pdf>) та додатково здобувачами під час зустрічі.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою освіти підготовка не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст освітньо-професійна програма «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти сприяє формуванню загальних і спеціальних компетентностей у студентів через коректний вибір і розподіл кредитів, відповідне співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Значна увага приділяється вивченню агролісомеліоративних дисциплін. Позитивною практикою є формування соціальних навичок через каталог дисциплін за вибором, який розміщено на сайті ХНТУСГ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Актуалізувати вибіркові компоненти ОП і збільшити кількість та різноманітність дисциплін за вибором фахового спрямування.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма відповідає вимогам чинного законодавства, а її зміст характеризує чітка структура вивчення навчальних дисциплін. Освітні компоненти освітньої програми відповідають визначеній спеціальності та сприяють досягненню програмних результатів навчання. Структура ОП сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами освіти. Наведені слабкі сторони можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Харківського національного університету сільського господарства імені Петра Василенка оприлюднені на сайті ЗВО та доступні для вільного користування вступників та здобувачів вищої освіти. (<http://khntusg.com.ua/umovi-i-pravila-prijomu>). Прийом на навчання за ОП «Лісове господарство» здійснюється згідно цих правил, які є структурованими, чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, а також не містять дискримінаційних положень. Також на сайті ВНЗ у розділі «Вступникам» (<http://khntusg.com.ua/vstupnikam/>) можна знайти всю інформацію щодо змін у правила прийому, наприклад, цього року у зв'язку з карантинними обмеженнями були змінені терміни подання документів і ці терміни можна знайти у даному розділі. Порядок прийому документів детально розписаний для усіх спеціальностей з врахуванням певних деталей (наприклад, чи потрібно було складати єдиний вступний іспит з іноземної мови). Тобто всю необхідну інформацію для вступників на дану ОП можна без проблем знайти на сайті ВНЗ, а також як зазначив представник приймальної комісії, кожен абітурієнт мав змогу зателефонувати до приймальної комісії і отримати детальнішу інформацію при необхідності.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно Правил прийому до Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, абітурієнти, які вступають на навчання за ОП «Лісове господарство» магістерського рівня складають вступний іспит з іноземної мови, а також фаховий вступний іспит. Програму фахового вступного іспиту можна знайти у вільному доступі на сайті університету. (<http://khntusg.com.ua/programa-vstupnih-fahovih-ispitiv>). Вступне фахове випробування проходить у формі іспиту, програма якого розробляється проектною групою ОП за участі гаранта Гладуна Г. Б. Таким чином правила прийому враховують особливості ОП, адже програма фахового іспиту охоплює «Лісознавство», «Лісову таксацію», «Лісову ентомологію», «Лісомеліорацію» та багато інших дисциплін. Конкурсний бал вираховується за такою формулою: Конкурсний бал (КБ) = П1 + П2 + П3, де П1 - оцінка вступного іспиту з іноземної мови (за шкалою від 100 до 200 балів); П2 - оцінка фахового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів), П3 – середній бал диплома про освіту (за шкалою від 0 до 20 балів); Для неспоріднених спеціальностей проводиться додаткове фахове випробування за шкалою «склав», «не склав»; (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/pravila-prijomu-10.03.2020.pdf>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюють наступні положення: «Положення про академічну мобільність студентів та викладачів» (<http://khntusg.com.ua/wp->

content/uploads/2020/01/pol-nja_pro_akad._mobil_nist__st-tiv_ta_vikl-chiv.pdf) та «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/04/pro_perezarahuvannja_disciplin-itog.pdf). Дані положення знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО (сторінка «Організація освітнього процесу»). Положення детально та зрозуміло описують правила щодо перезарахування результатів навчання. При акредитаційній експертизі здобувачі вищої освіти зазначили, що ознайомлені з цими правилами та при необхідності знають де їх можна знайти. Однак перевірити дієвість цих положень не було можливості, адже випадки перезарахування результатів навчання на даній ОП відсутні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулює «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennja-pro-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanij-u-neformalnij-osviti.pdf>).

Положення є доступним для здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу, так як розміщене на сайті ЗВО (сторінка «Організація освітнього процесу»). Правила є досить чіткими та зрозумілими. На даній освітній програмі досвіду застосування цього положення ще не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявні чіткі та зрозумілі правила вступу до магістратури за ОП «Лісове господарство», які враховують особливості галузі. Вільний доступ на сайті ЗВО до всіх документів, що стосуються перезарахування результатів навчання як формальної так і неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На даній ОП немає наразі прикладів академічної мобільності студентів чи здобуття неформальної освіти, що обмежує можливість пересвідчитися експертній групі у дієвості наявних положень. Тому рекомендується заохочувати студентів до програм обміну з міжнародними та вітчизняними ЗВО, а також популяризувати неформальну освіту.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Результати проведеного експертами аналізу Правил прийому до ЗВО, зокрема на ОП «Лісове господарство» та визнання результатів навчання дають підстави вважати, що Критерій 3 загалом відповідає встановленим вимогам рівня В. Правила прийому на навчання викладені чітко і зрозуміло, не містять дискримінаційних положень. Наявний вільний доступ до усіх положень, що стосуються даного критерію. Відсутність досвіду перезарахування результатів навчання формальної та неформальної освіти є недоліком, але на думку експертної групи незначним, враховуючи, що ОП «Лісове господарство» магістерського рівня у ХНТУСГ функціонує 2-ий рік.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час аудіювання з гарантом та НПП було з'ясовано, що форми та методи навчання і викладання забезпечені Положенням про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>). Освітній процес в ЗВО

здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Здобувачі мають можливість практично засвоювати матеріал. Підтвердженням цього є наявне обладнання для виконання практичних та лабораторних робіт: Мотоблок Мотор-Січ 2010р. з шлейфом знарядь, кущоріз Oleo-Mac 725D 2004р., мотокосарка Shtil FS 2016р., лабораторне обладнання для визначення властивостей ґрунту, гербарій, колекція насіння лісових культур, нормативні документи, оптичний нівелір С4Ю, вимірювач вологості деревини Wood Master WM-860, сушильна шафа (<http://khntusg.com.ua/department/kafedra-derevoobrobiljuvalnih-tehnologij-i-sistemotehniki-lisovogo-kompleksu/laboratorii/>). Згідно навчального плану підготовки фахівців 2020 року вступу, вивчаючи обов'язкові дисципліни встановлено, що близько 78 % від загальної кількості годин припадає на самостійну роботу. Це, у свою чергу, забезпечує автономність здобувачів і сприяє бути відповідальним учасником освітнього процесу. Програмні результати навчання ОП забезпечені належною формою та методами оцінювання, зокрема: усне опитування, захист лабораторних робіт, презентація результатів виконання завдань, поточний контроль, тести, іспит. Таким чином, заявлені в освітній програмі цілі та програмні результати навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ході онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти та академічним персоналом було підтверджено, що здобувачі дійсно можуть ознайомитись зі змістом і політикою дисциплін з силабусів, котрі розміщені на сайті ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/silabusi>). На першому занятті здобувачі ознайомлюються із структурою та змістом навчальної дисципліни, видами індивідуальних робіт, методами навчання та поточного і семестрового контролю та критеріями їх оцінювання. Також, на сайті ХНТУСГ можна отримати інформацію про розклад занять та розклад іспитової сесії у відповідний період (<http://khntusg.com.ua/studentam/rozklad-zanjat>). Отже, усі учасники освітнього процесу мають можливість своєчасно отримати інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Між ЗВО та низкою профільних підприємств було укладено договір про співпрацю з метою підвищення рівня практичної підготовки студентів і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Гарантом були представлені договори щодо співпраці між ЗВО та наступними профільними підприємствами: Український науково-дослідний інститут лісового господарства і агро меліорації імені Г.М. Висоцького; ДП «Овруцьке спеціалізоване лісове господарство»; Луцький національний технічний університет; ДП «Жовтневе лісове господарство»; ДП «Пирятинське лісове господарство»; ДП «Лиманський лісгосп»; ДП «Куп'янське лісове господарство»; ДП «Гутянське лісове господарство». НПП і здобувачі завершили наукові дослідження, що виконували в межах ЗВО і на базі профільних підприємств презентують на конференціях та публікують у фахових виданнях. Це підтверджують представлена зведена інформація про викладачів ОП та сертифікати учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції – Козачка О.В. і Дунця Р.В. Відгуки щодо зацікавленості у випускниках за спеціальністю 205 «Лісове господарство» були представлені Харківським, Полтавським і Сумським обласними управліннями лісового та мисливського господарства. В ході аналізу отриманої інформації та під час спілкування з академічним персоналом і стейкхолдерами (Тараненком Юрієм Миколайовичем – директор Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства; Мостепанюком Андрієм Андрійовичем – Директор ДП «Харківська ЛНДС») встановлено, що плідна співпраця між НПП закладу та виробничниками у повній мірі забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Активна участь у фахових конференціях та відвідування тематичних виставок сприяє отриманню більш сучасної інформації в галузі (<http://old.khntusg.com.ua/uk/node/1539>). У навчальному, виховному і науковому процесах вагому роль відіграє Наукова бібліотека університету в якій розміщені видання у друкованому та електронному вигляді. Загалом, оновлення навчальних дисциплін відбувається завдяки отриманню викладачами нового досвіду. Науково-педагогічні працівники періодично проходять підвищення кваліфікації, що підтверджують представлені для ЕГ сертифікати про підвищення кваліфікації та стажування НПП. Наповнення робочих програм відбувається із залученням власних публікацій та методичних розробок викладачами дисципліни. Наявні в навчальних планах підготовки фахівців обов'язкові дисципліни є актуальними для регіону у зв'язку із зміною клімату, але вони зосереджені на агролісівництві. Оскільки, для акредитації представлена ОП 205 «Лісове господарство», тому оновлення дисциплін варто зосереджувати в напрямку лісової галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних дозволяє НПП ознайомитись із сучасними світовими науковими досягненнями відповідної галузі і сприяє для публікації статей в закордонних журналах та журналах індексованих у базі Scopus. Назви публікацій представлені у зведеній інформаційній табл. 2 про викладачів ОП (відомості про самооцінювання освітньої програми). Питанням стосовно інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти займається міжнародний відділ, який активно допомагає усім учасникам освітнього процесу (<http://khntusg.com.ua/unit/mizhnarodnij-viddil>) Отже, не зважаючи на те що представлений ОП на експертизу лише два роки НПП, здобувачам варто активніше долучатись до міжнародних проектів для отримання грантів на академічну мобільність і проведення досліджень пов'язаних з ОП «Лісове господарство», що сприятиме інтернаціоналізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Формування ОП відбувається за участі побажань стейкхолдерів і здобувачів. Механізм та технологія проведення опитування здобувачів щодо організації освітнього процесу, форм та методів навчання за ОП є прозорим. Здобувачі та НПП мають можливість, в межах регіону, виконувати наукові дослідження на виробництві, що є досить актуальним в період зміни клімату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми всіх дисциплін, що викладаються на магістерській програмі зберігаються у методичному кабінеті на кафедрі ДТСЛК. Їх варто опублікувати офіційному сайті ЗВО для полегшення вільного доступу з метою ознайомлення з ними. Динаміку оновлення робочих програм дисциплін важко прослідкувати, оскільки ОП у ЗВО існує лише два роки. НПП та здобувачам за освітньою програмою навчання «Лісове господарство» варто активніше долучатись до міжнародних проектів для отримання грантів на академічну мобільність і проведення досліджень з метою швидшої інтернаціоналізації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Представлена інформація у відомості про самооцінювання є достовірною. Методи навчання та викладання відповідають принципам академічної свободи, і дозволяють досягти програмних результатів навчання та компетентностей визначених в ОП. Однак, переважна більшість дисциплін направлена на вивчення лісоаграрної та лісомеліоративної проблематики. При цьому, стейкхолдерів аграрної сфери не було представлено під час роботи експертної групи. Загалом, навчання і викладання за освітньою програмою відповідає вимогам, а вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюються наступними положеннями, які є у вільному доступі на сайті ЗВО: «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>), «Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю, критерії оцінювання знань та апеляцію результатів підсумкового

контролю знань здобувачів» (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-ogrganizaciju-i-provedennja-potochnogo-i-semestrovogo-kontrolju-kriterii-ocinjuvannja-znan-ta-apeljaciju-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolju-znan-zdobuvachiv-vo-2020.pdf>), а також під час дистанційної форми навчання «Положення про організацію поточного і семестрового контролю та атестацію здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій» (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-pro-organizaciju-potochnogo-i-semestrovogo-kontrolju-ta-atestaciju-zdobuvachiv-osviti-iz-zastosuvannjam-dist.-tehnologij.pdf>). Викладачами використовуються різноманітні форми поточного та модульного контролю, що дають змогу в повному обсязі оцінити якість знань. Основна інформація щодо оцінювання також розміщена в силабусах дисциплін, які розміщені на сайті. (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/silabusi>) Однак якщо студенти хочуть отримати більш детальнішу інформацію, вони можуть звернутися до викладача і він надасть робочу програму дисципліни. Також всі викладачі на вступній лекції до дисципліни розповідають про особливості оцінювання. При дистанційному навчанні ЗВО використовує платформи «Moodle» та «Googlemeet», що зазначили здобувачі та викладачі на ОП при зустрічах з експертами.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Для ОП «Лісове господарство» магістерського рівня стандарт вищої освіти відсутній. На даній ОП атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи. На сайті ЗВО є доступне «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти», яке регулює роботу екзаменаційної комісії. (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-porjadok-stvorennja-ta-organizaciju-robotiekzamenacijnoi-komisii-z-atestacii-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу, вони регламентуються такими нормативними документами: «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю, критерії оцінювання знань та апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів», а також «Положення про організацію поточного і семестрового контролю та атестацію здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій», посилання на які були вказані вище. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти експертна група з'ясувала, що для забезпечення об'єктивності екзаменаторів ЗВО кожного семестру проводить опитування серед студентів щодо об'єктивності викладача. За запитом експертної групи ЗВО надіслав скан-копії анкетувань. (<https://office.naqa.gov.ua/513d33ed-f86e-41b8-a513-ce5630d0e265>). Для запобігання та врегулювання конфліктів інтересів в ЗВО створена етично-фахова комісія, до складу якої входять як викладачі, так і студенти. Робота комісії регулюється Положенням про етично-фахову комісію. (http://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2020/08/p.-13-polozhennja-pro-etichno-fahovu-komisiju_hntusg.pdf). Порядок оскарження результатів контрольних заходів регулює також «Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю, критерії оцінювання знань та апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів», з яким студенти також ознайомлені. Випадків оскарження процедури і результатів контрольних заходів, а також конфлікту інтересів на ОП не було, що підтверджено студентами, викладачами та представниками студентського самоврядування.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику щодо дотримання академічної доброчесності у ХНТУСГ регулює «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу», яке висвітлює чіткі та доступні правила дотримання академічної доброчесності і студентами, і НПП і адміністративним персоналом і є доступним для всіх учасників освітнього процесу (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-uchasnikiv-osvitnogo-procesu.pdf>). Для виявлення рівня обізнаності щодо академічної доброчесності проводиться анонімне анкетування серед здобувачів, що дозволяє вживати необхідні роз'яснювальні заходи серед студентів їхніми викладачами та науковими керівниками. Перевірка кваліфікаційних робіт і наукових праць на виявлення схожості здійснюється в комп'ютерній системі «Unicheck». Також неприпустимість порушення академічної доброчесності закріплено в Кодексі честі ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodeks-chesti-harkivskogo-nacionalnogo-tehnichnogo-universitetusilskogo-tehnichnogo-universitetu-silskogo-gospodarstva-imeni-petra-vasilenka.pdf>). У випадку виявлення низького рівня оригінальності кваліфікаційної роботи студента, науковий керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, у

випадку незгоди автора - інформує службовою запискою декана факультету. Для розгляду заяви про незгоду з результатами перевірки на наявність плагіату студента на факультеті створюється комісія з НПП відповідних кафедр. На даній ОП фактів порушення академічної доброчесності не було. Однак при інтерв'юванні експертна група помітила, що студентство чітко не знає про відповідальність щодо порушення академічної доброчесності, особливо тих питань, які не стосуються кваліфікаційної роботи, адже академічну доброчесність варто дотримувати і при написанні модульного, поточного контролю, а також і при виконанні індивідуальних завдань. Здобувачі відмітили, що викладачі їх навчають правильному використанні інформаційних джерел при написанні кваліфікаційних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На сайті ЗВО розміщені у вільному доступі всі нормативно-правові документи, яких потребують учасники освітнього процесу. Наявні положення щодо проведення контрольних заходів, які регулюють їх форми та методи оцінювання, а також усі питання щодо оскарження результатів навчання. Наявна хороша практика опитування здобувачів щодо об'єктивності екзаменаторів і обізнаності з питань академічної доброчесності. Також наявні чіткі стандарти та політика щодо академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У наявних на сайті силабусах дисциплін занадто стисло описані питання оцінювання здобувачів та розподіл балів. Рекомендується розширити ці питання для зручності учасників освітнього процесу. Також варто звернути увагу на роз'ясненні для студентів питань саме відповідальності за недотримання академічної доброчесності не лише при виконанні кваліфікаційної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертна група вважає, що загалом критерій відповідає рівню відповідності В. Хоча і виявлені певні недоліки щодо силабусів та академічної доброчесності, та вони є незначними, ВНЗ може їх доволі швидко виправити. Тим паче, що присутня доволі потужна нормативно-правова база, яка стосується усіх питань даного критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час аудіювання із академічним персоналом було встановлено, що НПП котрі забезпечують ОП за спеціальністю 205 «Лісове господарство» мають відповідні публікації за останні 5 років (представлені у зведеній інформаційній табл. 2 про викладачів ОП відомостей щодо самооцінювання освітньої програми), їх академічна кваліфікація відповідає за спеціальністю або науковим ступенем чи вченим званням. Залучення виробничників до проведення майстер-класів сприяє підвищенню професійній кваліфікації викладачів. Представлений методичний і науковий доробок НПП, проходження ними стажування та підвищення кваліфікації, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП є відкритий і прозорий та регулюється Положенням про проведення конкурсного відбору на заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (<http://khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija/8915-2/polozhennja-pro-provedennja-konkursnogo-vidboru-pri-zamishhenni-vakantnih-posad>). Вивчивши

нормативні документи ЗВО та під час онлайн-спілкування з НПП, керівником і менеджментом ЗВО встановлено, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Між ЗВО та вказаними нижче підприємствами: ДП «Жовтневе лісове господарство», ДП «Куп'янське лісове господарство», ДП «Гутиянське лісове господарство», ТОВ «Центр «Технології деревообробки», ПМКФ «Лана», ТОВ «ДОЛІНЬО ОБЛАДНАННЯ», ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» підписані двосторонні договори про науково-технічне співробітництво, що дає можливість запрошувати спеціалістів лісового господарства для проведення відкритих лекцій, майстер-класів для магістрів. Під час аудіювання із стейкхолдерами (Тараненком Юрієм Миколайовичем – директор Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства; Мостепанюком Андрієм Андрійовичем – Директор ДП «Харківська ЛНДС») вони повідомили, що їхні побажання щодо внесення змін в ОП були враховані, що є позитивом у практичній значущості. Зокрема, при формуванні навчального плану підготовки фахівців 2019 року та 2020 року вступу стейкхолдери запропонували доповнити ОП наступними важливими дисциплінами: ВСППП з «Протипожежні заходи в лісовому господарстві» та ОППП 5 «Недеревна продукція та побічні користування лісом».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Підтвердженням того, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців є проведення відкриті лекції та майстер-класи під час зустрічі здобувачів із керівником ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Мостепанюком А.А. - <http://khntusg.com.ua/zustrich-studentiv-z-kerivnikom-dp-harkivska-lisova-naukovo-doslidna-stancija> і начальником Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства Тараненком Ю.М. (на тема: «Стан і перспективи розвитку лісового господарства Полтавщини» - <http://khntusg.com.ua/stan-i-perspektivi-rozvitku-lisovogo-gospodarstva-poltavshhini>); голови ХОДА С. Чернова «Реформа місцевого самоврядування: здобутки та перспективи» (<https://www.slk.kh.ua/news/vlada/sergij-chernov-decentralizaciya-se-postijnij-proces-borotbi.html>). Також, здобувачі мали можливість бути присутніми на майстер-класах безпосередньо на виробництві, що є вагомим внеском, оскільки магістри ознайомились основними процесами роботи майбутньої професії. Отже, ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Це сприяє підвищенню якості ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Щороку викладачами кафедри проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Деревооброблювальні технології та системотехніки лісового комплексу», де науковці України та інших країн світу обговорюють важливі питання лісового сектору. Кафедрою проводиться Всеукраїнська студентська олімпіада зі спеціальності «Обладнання лісового комплексу», на якій студенти ОП «Лісове господарство» ХНТУСГ посідають призові місця, показуючи свої високі знання та навички, передані викладачами, які забезпечують освітній процес ОП «Лісове господарство». Співпраця між ЗВО та Університетом прикладних наук (м. Ниса, Польща) сприяла для проходження стажування Суски А.А., про що засвідчує отриманий нею сертифікат. Як результат плідної праці та проведення низки наукових досліджень став захист її докторської роботи «Інституціоналізація лісового сектора економіки України в контексті ринку соціально-екологічних послуг». Позитивом у професійному розвитку викладачів котрі відповідають за якісне забезпечення ОП є те, що вони пройшли підвищення кваліфікації на факультеті Лісового господарства ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Отже, аналізуючи вищенаведену інформацію та переглянувши відповідні сертифікати і дипломи встановлено, ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ході спілкування з академічним персоналом було підтверджено, що заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності і це підкріплено відповідними нормативними документами. Зокрема встановлено, що матеріальне заохочення викладачів регламентується Колективним договором (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/07/ilovepdf_merged-2.pdf). Також, ЗВО заохочує викладачів рекомендуючи їх до участі в регіональних конкурсах завдяки чому у 2020 р. Суска А.А. отримала диплом стипендіата в галузі аграрних наук ім. О.Н. Соколовського (<http://khntusg.com.ua/imenni-stipendii-krashhim-naukovcjam>). Матеріальна база, наявне обладнання в ЗВО та плідна співпраця із підприємствами лісового господарства сприяли виконанню НПП наступних НДР: «Комплексна оцінка економічного потенціалу використання лісових ресурсів України» (номер держреєстрації 0115U001197), «Організаційно-економічні моделі розвитку підприємств лісового господарства на

регіональній основі» (номер держреєстрації 0110U001929) впроваджено в УкрНДІЛГА ім. Г.М.Висоцького; «Удосконалити технологію вирощування сянців дуба звичайного із закритою кореневою системою в умовах ДП «Полтавське лісове господарство».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Представлено низку НДР викладачів, що сприяє розвитку викладацької майстерності. Рейтингове оцінювання діяльності НПП заохочує їх до публікування наукових статей за відповідним напрямом у виданнях, що входять в наукометричні бази даних Scopus, Web of Science. Позитивом також є те, викладачі кафедри ДТСЛК проходили підвищення кваліфікації та стажування з метою підвищення професійному розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Варто ЗВО заохочувати та сприяти НПП проходити стажування за кордоном для вивчення та більш детального ознайомлення із сучасними напрямками розвитку лісової галузі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна відповідність викладачів відповідає навчальним дисциплінам, які вони викладають. ЗВО розроблено порядок стимулювання за професійний розвиток та розвиток викладацької майстерності НПП. Загалом, враження щодо критерію 6 (Людські ресурси) є позитивним, а вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти ОП забезпечені силабусами, навчально-методичними матеріалами, при необхідності, спеціальним матеріально-технічним обладнанням, про що свідчить відеоролик який нам було презентовано під час онлайн-спілкування з академічним персоналом щодо наявних лабораторій та обладнання для якісного забезпечення ОП. Із представлених засобів механізації важливими для забезпечення ОП є: мотоблоки зі шлейфами знярядь, кущоріз, газонокосарка, бензодвигунні пилки та електропилка. Лабораторне обладнання представлено мікроскопами, електронними вагами, сушильною шафою, обладнанням для метеорологічних вимірювань, обладнанням для визначення властивостей деревини, ґрунту (<http://khntusg.com.ua/department/kafedra-derevoobroblijvalnih-tehnologij-i-sistemotehniki-lisovogo-kompleksu/laboratorii/>). Представлене обладнання та навчально-методичні матеріали сприяють для проведення досліджень в межах дисциплін ОП та під час виконанні кваліфікаційних робіт. Додатково, гарант нас повідомив, що за потреби для виконання науково-дослідницької (передатестаційної) практики та підготовки кваліфікаційної роботи є можливість використовувати обладнання підприємств з яким підписані договори про співпрацю. Під час спілкування з керівником навчальної бібліотеки встановлено, що бібліографічний фонд, відповідно до профілю, наповнюється. Також, в ЗВО є електронний бібліотечний ресурс. Усі студенти мають безкоштовний доступ до нього. Отже, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

При онлайн-зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО отримали вичерпну інформацію щодо безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Зокрема, задоволення потреб та інтересів здобувачів встановлюється шляхом проведення бесід кураторів академічних груп зі студентами та опитування студентів методом анкетування. З метою полегшення та комфортності вивчення навчальних дисциплін, здобувачі мають можливість здобувати освіту за індивідуальними планами навчання, із застосуванням електронних навчальних курсів з використанням платформи Moodle. Для задоволення інтересів здобувачів в ЗВО наявні: профспілковий комітет, студентський парламент, деканат, рада кураторів, рада студентського містечка, наукова бібліотека, музейно-виставковий центр університету, психологічна служба, центр практики та працевлаштування, центром гендерної освіти, спортивний клуб тощо. При цьому, ЗВО забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Спілкуючись з керівником і менеджментом ЗВО, представниками студентського самоврядування та безпосередньо – із здобувачами вищої освіти ЕГ запевнили у безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я студентів. Вони повідомили, що дані питання регулюються Комітетом у справах молоді і спорту (<http://khntusg.com.ua/unit/komitet-u-spravah-molodi-i-sportu>) та Психологічною службою (<http://khntusg.com.ua/unit/5-2>). Під час аудіювання із керівником психологічної служби Данченко Іриною Олексіївною вона наголосила на основній функції служби, зокрема: забезпеченні захисту прав та інтересів студентів; встановлення і моніторинг здобувачів, яким необхідна соціально-педагогічна та психологічна допомога. Отже, освітнє середовище є відкритим, безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, і дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Магістри за освітньою програмою навчання « Лісове господарство» повідомили ЕГ, що ЗВО дійсно забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. В цьому допомагає студентське самоврядування (<http://khntusg.com.ua/studentam/studentske-samovrjaduvannja>). Навчальний та науковий процес університету проходить завдяки якісному та оперативному обслуговуванню співробітниками бібліотеки (<https://library.khntusg.com.ua>). Соціальну підтримку здобувачі можуть отримати звернувшись до Профспілкового комітету співробітників та студентів (<http://khntusg.com.ua/unit/profspilkovij-komitet>). У ЗВО розроблено Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів (<http://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2020/03/polozhennja-pro-stipendialne-zabezpechennja-studentiv-aspirantiv-i-doktorantiv.pdf>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Особливі потреби не зводяться до інвалідності. Додаткову підтримку можуть потребувати й інші здобувачі ОП. Керівником та менеджментом ЗВО продемонстровано, що вони вжили усіх розумних залежних від них заходів, аби забезпечити умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. Зокрема, керівником та менеджментом ЗВО створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/porjadok-suprovidu.pdf>). З метою безперешкодного переміщення по кампусу ЗВО будівлі університету обладнані пандусами. Інформація для осіб, котрі мають право на вступу до ЗВО за пільгами, висвітлена у Правилах прийому до ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/umovi-i-pravilarijomi>). Отже, ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ході он-лайн спілкування із здобувачами вищої освіти за освітньою програмою навчання «Лісове господарство» вони запевнили ЕГ, що між ними та НПП і ЗВО не виникало конфліктних ситуацій. Однак, з метою запобігання даних випадків керівником та менеджментом ЗВО розроблено процедуру щодо врегулювання конфліктних ситуацій які визначені в Положенні про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу (<http://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2020/03/polozhennja-pro-politiku-ta-proceduri-vreguljuvannja>).

konfliktnih-situacij-uchasnikivosvitnogo-procesu.pdf). Також, магістри нас повідомили, що у кожній академічній групі є куратор. При виникненні конфліктних ситуацій до вирішення питань залучається завідувач кафедри, працівники деканату або ректорату та представники студентського самоврядування. Кожен з учасників освітнього процесу може написати заяву-звернення в «скриньку-довіри». Звернення та скарги розглядаються Етично-фаховою комісією (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/p.-13-polozhennja-pro-etichno-fahovu-komisiju_hntusg.pdf). В університеті існує Антикорупційна програма (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/antikorupcijnaprograma-hntusg.pdf>). В ній зазначено процедуру щодо виявлення, протидії та запобігання корупції в університеті. Отже, експертною групою встановлено, що у ЗВО існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивом є те, що фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. При цьому, на кафедрі наявне спеціальне матеріально-технічне забезпечення, яке складається з двох частин: засобів механізації, використовуваних для створення лісових насаджень та їх експлуатації; лабораторного обладнання, що дозволяє проводити наукові дослідження за відповідним профілем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

З огляду на порівняно короткий термін існування ОП у ХНТУСГ, бібліотечний фонд потребує поповнення сучасною літературою, особливо – періодичними фаховими виданнями.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансове, матеріально-технічне і навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання. Результатами різних опитувань здобувачів щодо виявлення рівня їх задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО є задовільним. Під час спілкування із здобувачами було встановлено, що в ЗВО проводяться опитування здобувачів з питань врегулювання конфліктів інтересів. Зокрема, здобувачі позитивно відзивались щодо методів врегулювання конфліктів інтересів. Факти щодо проявів дискримінації та корупції не виявлені. Загалом, встановлено, що у ЗВО існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Лісове господарство» у відповідності до внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Періодичний перегляд ОП здійснюється за участю здобувачів, навчально-педагогічного персоналу та професіоналів-практиків лісового господарства. Останню редакцію ОПП "Лісове господарство" введено в дію 01.09.2020 р. з урахуванням пропозицій стейкхолдерів ОП. Під час інтерв'ювання керівників ДП «Харківська лісонасіннева дослідна станція» та Полтавського обласного управління лісового та мисливського господарства з'ясовано, що їх пропозиції щодо посилення практичної підготовки студентів з агролісівництва, підвищення стійкості та продуктивності лісів було враховано. Задоволеність змістом ОПП становить 72%, рівень задоволеності результатами навчання – 79%. Під час дискусії із здобувачами вищої освіти, викладачами, гарантом ОП, представниками студентського самоврядування, роботодавцями та представниками навчального відділу з'ясовано, що процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП дотримується та регламентується положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм ([http://khntusg.com.ua/wp-](http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/antikorupcijnaprograma-hntusg.pdf)

content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-rozroblennja-zatverdzhennjamonitoring-peregljad-ta-zakrittja-osvitnih-program.pdf). Отже, ЗВО неухильно дотримується процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Інтерв'ювання здобувачів дозволяє вважати, що вони та їх представники в органах студентського самоврядування залучені до періодичного перегляду ОП. Позицію здобувачів враховують також через проведення онлайн-опитування в рамках ОП «Лісове господарство», що відображено у звіті за результатами моніторингу освітньо-професійної програми «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня за 2019-2020 навчальний рік (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/zvit-monitoringu-07.09.2020.pdf>). У ЗВО розроблено та діє положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-rozroblennja-zatverdzhennjamonitoring-peregljad-ta-zakrittja-osvitnih-program.pdf>) та положення про студентське самоврядування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/stp_p.pdf). Таким чином, здобувачів вищої освіти залучені як партнери до процесу періодичного перегляду ОП «Лісове господарство» магістерського рівня та інших процедур забезпечення її якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП, що передбачено положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-rozroblennja-zatverdzhennjamonitoring-peregljad-ta-zakrittja-osvitnih-program.pdf>). Організуються зустрічі з роботодавцями для обговорення процедури забезпечення якості освітньої програми. Під час проведення акредитації роботодавці підтвердили участь у процесі періодичного перегляду ОП та навели факти врахування їх пропозицій. Під час інтерв'ювання роботодавців з ДП «Харківська лісонасіннева дослідна станція» та Полтавського обласних управлінь лісового та мисливського господарства з'ясовано, що їх пропозиції розглянуто на засіданні робочої групи (протокол №3 від 16.07.2020 р.) та затверджено Вченою радою ХНТУСГ. Внесені зміни до ОП були спрямовані на посилення підготовки з дисциплін: агролісомеліорація, агролісівництво та протипожежні заходи в лісовому господарстві (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/proekti-opp-ta-zauvazhennja>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час дискусії з гарантом ОП та НПП кафедри деревооброблювальних технологій та системотехніки лісового комплексу з'ясовано, що існує практика збирання інформації щодо працевлаштування випускників освітньої програми. ЗВО організовує також щорічний ярмарок вакансій ХНТУСГ (<http://khntusg.com.ua/kar-iernij-studentskij-festival-impuls-ta-jarmarok-vakansij>). Структурним підрозділом ЗВО є центр практики, працевлаштування та кар'єри студентської молоді, який проводить збір, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного росту випускників (<http://khntusg.com.ua/unit/centr-pracevlashtuvannja>), а також є положення про Асоціацію випускників Університету (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennja-pro-asociaciju-vipusknikiv-hntusg.pdf>), що передбачає зворотній зв'язок із колишніми випускниками ХНТУСГ з метою збереження та примноження традицій і духовних цінностей ЗВО. Отже, у рамках освітньої програми існує практика збирання, аналізу та врахування інформації кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО забезпечує своєчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та в освітній діяльності з реалізації освітньої програми через систему менеджменту якості (<http://khntusg.com.ua/unit/navchalno-naukovij-centr-menedzhmentu-jakosti-dijalnosti-universitetu>), яка сертифікована на відповідність міжнародному стандарту ISO 9001:2015 та основана на філософії TQM (Total Quality Management) і відповідає вимогам міжнародних стандартів ISO 9001:2015, ISO 19011:2012, ISO/IES17021:2015, моделі досконалості EFQM (Європейського фонду управління якістю) (<http://khntusg.com.ua/unit/sistema-menedzhmentu-jakosti>). В університеті практикується он-лайн опитування здобувачів та організацію круглих столів з роботодавцями, а також впровадження кращих практик в ОП. У ЗВО працює навчально-методична комісія Вченої ради університету, на рівні факультету – комісія із забезпечення якості освітніх програм, освітнього процесу, діяльності викладачів і моніторингу якості вищої освіти, а на рівні кафедри діє

науково-методичною комісія під керівництвом гаранта ОП і завідувача кафедри (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-rozroblennja-zatverdzhennjamonitoring-peregljad-ta-zakrittja-osvitnih-program.pdf>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма акредитується вперше. Однак доцільно зазначити про врахування зауважень, які було отримано при акредитації інших освітніх програм, а зокрема збільшена кількість наукових публікацій в індексованих журналах - 8 публікації викладачів кафедри ДТСЛК у виданнях, , індексованих Scopus, і одна публікація у виданні, індексованому WebofScience Scopus або WebofScience (<http://khntusg.com.ua/people/kafedra-dtslk>), а також викладачі кафедри ДТСЛК виконують госпдоговірну НДР з ДП «Полтавське лісове господарство» на тему: «Удосконалити технологію вирощування сіянців дуба звичайного із закритою кореневою системою в умовах ДП «Полтавське лісове господарство».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час експертизи з'ясовано, що наукові досягнення в агролісомеліорації колективу кафедри та їх співпраця із лісгосподарськими підприємствами сприяє формуванню культури якості освіти та розвитку ОП «Лісове господарство». Дискусія з гарантом ОП, завідувачем кафедри та академічною спільнотою вказує, що культура якості є невід'ємною складовою освітньої діяльності ЗВО. Важливо зазначити про те, що для розвитку культури якості та освітньої діяльності з 01.01.2010 р. у ЗВО діє центр менеджменту якості (наказ №01-08/331 від 30.12.2009 року). Основною метою центру є розроблення, супровід, удосконалення та розвиток системи менеджменту якості університету, що забезпечує реалізацію місії, бачення, цілей та політики ХНТУСГ з метою підвищення задоволеності споживачів освітніх послуг та наукових розробок (<http://khntusg.com.ua/unit/navchalno-naukovij-centr-menedzhmentu-jakosti-dijalnosti-universitetu/pro-centr>). Отже, у ЗВО сформована культура якості, яка сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою із залученням усіх учасників освітнього процесу до її формування. Інтерв'ювання гаранта ОП, адміністрації ЗВО, керівника навчальної частини, здобувачів освіти, представників студентського самоврядування та викладачів засвідчило їх вмотивоване прагнення щодо розвитку та покращення якості ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО є чітко сформована культура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, яка реалізується через центр менеджменту якості ХНТУСГ та комісії із забезпечення якості освітніх програм, освітнього процесу, діяльності викладачів і моніторингу якості вищої освіти, що забезпечує надання якісних освітніх послуг із врахуванням інтересів всіх учасників освітнього процесу ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої програми не залучаються представники іноземних компаній та ЗВО. Рекомендуємо залучати іноземних стейкхолдерів до удосконалення внутрішнього забезпечення якості освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми є прозорою та відкритою і сприяє формуванню корпоративної культури якості академічної спільноти ХНТУСГ та постійному розвитку ОП за участі всіх

зацікавлених сторін.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ХНТУСГ права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюють наступні документи: Статут (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/statut-hntusg-0103-nova-redakcija-2018-pra.pdf>); Кодекс честі (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodeks-chesti-harkivskogo-nacionalnogo-tehnichnogo-universitetusilskogo-tehnichnogo-universitetu-silskogo-gospodarstva-imeni-petra-vasilenka.pdf>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2020/08/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>); Положення про індивідуальний план здобувача (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennja-pro-individualnij-navchalnij-planzdobuvacha-vishhoi-osviti-za-osvitnimi-stupenjami-bakalavr-i-magistr.pdf>); Положення про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм (<http://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/polozhennja-proformuvannja-variativnoi-skladovoi-2020.pdf>); Усі ці документи знаходяться у вільному доступі на сайті університету у вкладці «Організація освітнього процесу».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми розміщується на сайті університету з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. (<http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/proekti-opp-ta-zauvazhennja>). На цій же сторінці можна вже побачити деякі сформовані пропозиції від стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднена точна та достовірна інформація щодо ОП у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу: <http://khntusg.com.ua/institute/fakultet-tsl/osvitni-programi/205-lisove-gospodarstvo>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО є розміщена у вільному доступі вся інформація щодо ОП, проект ОП для збору пропозицій, а також необхідні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендувала дати можливість стейкхолдерам вносити пропозиції щодо покращення ОП через онлайн анкетування. Це дасть можливість швидше і ефективніше опрацьовувати результати

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом критерій відповідає рівню відповідності В. Адже ЗВО надає у вільному та публічному доступі всі необхідні документи. Але певні нові або інноваційні практики відсутні.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант та група забезпечення ОП на належному рівні організували роботу експертної групи з використанням технічних засобів відеозв'язку, що забезпечило дотримання програми проведення акредитаційної експертизи освітньої програми за спеціальністю «205 Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Експертній групі своєчасно надали необхідні документи для ознайомлення. Онлайн огляд матеріально-технічної бази провели на достатньому рівні. Усі учасники підтримували конструктивний діалог і доброзичливу атмосферу, що дозволило отримати необхідну інформацію для проведення онлайн експертизи ОП. Загальне враження від онлайн експертизи ОП «Лісове господарство» та освітнього процесу в цілому є позитивним.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сопушинський Іван Миколайович

Члени експертної групи

Ярощук Роман Анатолійович

Козел Мар`яна Олегівна